

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ

СПЕЦІАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ТА РЕАБІЛІТУВАННЯ

підготовки бакалавра

Силабус вибіркового освітнього компонента "Технічні засоби спеціального навчання та реабілітування" підготовки бакалавра.

Розробник: Гац Георгій Опанасович, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (Брушневська І.М.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

протокол № 2 від 21 вересня 2022 р.

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри: (Кузава І.Б.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	<u>Галузь знань</u> <u>01 Освіта / Педагогіка</u> <u>Спеціальність</u> <u>016 Спеціальна освіта</u> <u>(016.02</u> <u>Олігофренопедагогіка)</u> <u>Освітньо-професійна</u> <u>програма</u> <u>Корекційна</u> <u>психопедагогіка та</u> <u>логопедія</u> <u>Освітній рівень: перший</u> <u>(бакалаврський)</u>	<u>Вибірковий</u>
Кількість годин / кредитів <u>150 / 5</u>		Рік навчання <u>4</u>
		Семестр <u>8-ий</u>
ІНДЗ: -		Лекції <u>10 год.</u> Практичні <u>20 год.</u>
		Самостійна робота <u>110 год.</u>
	Консультації <u>10 год.</u>	
		Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання		<u>Українська</u>

II. Інформація про викладача

Гац Георгій Опанасович,

Вчене звання – кандидат педагогічних наук,

Науковий ступінь – доцент,

Посада: доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Контактна інформація: 0954800978, gats.georgiy@vnu.edu.ua

Дні занять (згідно електронного розкладу на сайті університету)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус освітнього компонента “Технічні засоби спеціального навчання та реабілітування” є нормативним документом Волинського національного університету імені Лесі Українки, який розроблено кафедрою спеціальної та інклюзивної освіти на основі освітньо-професійної програми «Корекційна психопедагогіка та логопедія» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка) денної форми навчання. Силабус укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Вивчення освітнього компонента “Технічні засоби спеціального навчання та реабілітування” передбачає розв’язання низки завдань професійної підготовки

висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі спеціальної освіти відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, світових тенденцій та національного досвіду України, де передбачено різні форми організації освіти і соціалізації дітей.

У результаті вивчення запропонованого освітнього компонента здобувачі вищої освіти матимуть можливість ознайомитись з різними видами існуючих технічних засобів спеціального навчання та реабілітування, методикою їх застосування для покращання якості навчання та життя осіб з обмеженими можливостями (ушкодженнями та дефектами опорно-рухового апарату, нервової системи, порушенням діяльності аналізаторів та інтелектуального розвитку).

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою освітнього компонента є поглиблення знань здобувачів освіти про проведення реабілітаційних заходів у дітей з різними порушеннями та набуття ними теоретичних знань та практичних навичок для підбору технічних засобів навчання та реабілітування з різними вадами та захворюваннями та навичками правильного користування цими засобами. Основними завданнями освітнього компонента “Технічні засоби спеціального навчання та реабілітування” є:

- формування загальних та фахових компетентностей в розрізі предмету;
- отримання навиків щодо: вимог до технічних засобів спеціального навчання та реабілітування; показів та протипоказів до використання технічних засобів; особливостей використання технічних засобів при різних нозологіях.

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; креативність; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи; сучасні методи корекційного навчання: теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольної-оцінювальної; традиційні та нетрадиційні методи навчання. Зокрема: 1) словесні (бесіда, розповідь, пояснення, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (вправа, практична робота) (за джерелом інформації); 2) індукція, дедукція; традукція (за логікою викладу); 3) пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад, частково-пошукові, дослідницькі (за рівнем пізнавальної активності); 4) методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок (за основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання); 5) інтерактивні методи тощо.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю - контроль на робота Бали
Змістовий модуль 1. Особливості технічних засобів у спеціальному навчанні						
Тема 1. Основні технічні засоби у спеціальному навчанні. Класифікація	14	2	2	10	0	ДС; ДБ 10
Тема 2. Особливості використання технічних засобів навчання для дітей з обмеженими можливостями. Техніка безпеки при експлуатації ТЗН.	15	2	2	10	1	ДС; ДБ 10
Тема 3. Використання звукових та екранних засобів у спеціальному навчанні	24		2	20	2	ДС; ДБ; РМГ 10
Тема 4. Використання мультимедійних технологій у спеціальному навчанні.	26		4	20	2	ДС; ДБ; РМГ 20
Разом за змістовим модулем	79	4	10	60	5	50
Змістовий модуль 2. Особливості технічних засобів у реабілітуванні дітей з обмеженими можливостями						
Тема 5. Основні технічні засоби у реабілітуванні дітей з обмеженими можливостями. Класифікація	15	2	2	10	1	ДС; ДБ 10
Тема 6. Характеристика технічних засобів реабілітування для дітей з вадами зору та способи їх використання.	15	2	2	10	1	ДС; ДБ 10
Тема 7. Характеристика технічних засобів реабілітування для дітей з вадами слуху та способи їх	15	2	2	10	1	ДС; ДБ 10

використання.						
Тема 8. Застосування тренажерів у фізичному реабілітуванні	26		4	20	2	ДС; ДБ; РМГ 20
Разом за змістовим модулем 2	71	6	10	50	5	50
Всього годин / Балів	150	10	20	110	10	100

Примітки: ¹/Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс освітнього компонента у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора.

²/ Форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Змістовий модуль 1. Особливості технічних засобів у спеціальному навчанні	
Тема 1. Основні технічні засоби у спеціальному навчанні. Класифікація	Види ТЗ у спеціальному навчанні за призначенням; за функціями, які вони виконують; за способами впливу на учнів.
Тема 2. Особливості використання технічних засобів навчання для дітей з обмеженими можливостями. Техніка безпеки при експлуатації ТЗН.	Особливості використання технічних засобів навчання для дітей різних нозологій. Особливості безпечної роботи з технічними засобами навчання в процесі використання їх в навчальному процесі.
Тема 3. Використання звукових та екранних засобів у спеціальному навчанні	Класифікація звукових та екранних засобів навчання. Використання звукових та екранних засобів у навчанні дітей різних нозологій (за вибором).
Тема 4. Використання мультимедійних технологій у спеціальному навчанні.	Використання мультимедійних технологій у навчанні дітей різних нозологій (за вибором).
Змістовий модуль 2. Особливості технічних засобів у реабілітуванні дітей з обмеженими можливостями	
Тема 5. Основні технічні засоби у реабілітуванні дітей з обмеженими можливостями. Класифікація	Визначення поняття технічні засоби, спеціальні засоби. Мета і завдання застосування ТЗ у реабілітуванні. Механізми лікувально-відновлювальної дії ТЗ. Класифікація технічних та спеціальних засобів. Апарати

	пасивної дії. Основне завдання ТЗ на апаратах пасивної дії. Переваги застосування апаратів пасивної дії. Загальні показання до застосування ТЗ на апаратах пасивної дії. Ефективність застосування апаратів пасивної дії в реабілітуванні. ТЗ активної дії. Блокові апарати. Маятникові апарати. Тренажери. Ефективність застосування ТЗ активної дії. Вимоги до технічних засобів у фізичній реабілітації.
Тема 6. Характеристика технічних засобів реабілітування для дітей з вадами зору та способи їх використання.	Дати характеристику технічних засобів, спеціальні засоби. Мета і завдання застосування ТЗ у реабілітуванні. Механізми лікувально-відновлювальної дії ТЗ. Класифікація технічних та спеціальних засобів. Апарати пасивної дії. Основне завдання ТЗ на апаратах пасивної дії. Переваги застосування апаратів пасивної дії. Загальні показання до застосування ТЗ на апаратах пасивної дії. Ефективність застосування апаратів пасивної дії в реабілітуванні. ТЗ активної дії. Блокові апарати. Маятникові апарати. Тренажери. Ефективність застосування ТЗ активної дії. Вимоги до технічних засобів у фізичній реабілітації
Тема 7. Характеристика технічних засобів реабілітування для дітей з вадами слуху та способи їх використання.	Технічні засоби, що забезпечують передачу інформації на зоровій основі (засоби статичної та динамічної проекції, відеотехніка, лазерні диски, які кодують образотворчі або звукові сигнали). Характеристика технічних засобів, призначених для посилення звуку.
Тема 8. Застосування тренажерів у фізичному реабілітуванні	Застосування тренажерів у фізичному реабілітуванні. Техніка безпеки при застосуванні тренажерів.

6. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента “Технічні засоби спеціального навчання та реабілітування” здійснюється під час *поточного контролю* за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента, відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р. (URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>) в діапазоні від **0 до 100 балів**. Об’єктом оцінювання знань здобувачів освіти є програмовий матеріал з ОК.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, виконання ІНДЗ тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у *таблиці 2* силабуса освітнього компонента. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в

день його проведення (максимальна кількість балів за одне практичне заняття - 12), відповідно до розкладу. Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час виконання студентом контрольної роботи, підсумкового контролю.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувачі вищої освіти мають виконувати та надавати викладачеві виконані завдання до кожного практичного заняття в день його проведення, відповідно до розкладу.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом ОК, з метою підвищення оцінки не дозволяється. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Заліки відбуваються в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

Повторне складання заліку з ОК допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право.

Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч.6 статті 42 Закону України «Про освіту»): повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Жодні види порушень академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до «[Кодексу академічної доброчесності](https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/) Волинського національного університету імені Лесі Українки» (URL: https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/kodeks_akademichnoi_dobrochesnosti/).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, працевлаштування, участь у програмі академічної мобільності, здобуття освіти за іншою спеціальністю (освітньою програмою), навчання за програмою «Подвійний диплом», тривале відрядження за основним місцем роботи, станом здоров'я, перебування у відпустці в зв'язку з вагітністю та пологами або для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, наявність статусу особи з особливими освітніми потребами) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (див. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів освіти за індивідуальним графіком навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: <https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025-%D0%9F%D1%80%D0%BE->

https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025_polozhennya_pro_dual_nu_osvitu .pdf

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою здобуття освіти у ВНУ імені Лесі Українки здійснюється відповідно до Положення (https://vnu-taskid841251.s3.eu-north-1.amazonaws.com/s3fs-public/inline-files/2025_polozhennya_pro_dual_nu_osvitu .pdf). Години, форма навчання та особливості організації освітнього процесу визначаються на семестр (поточний навчальний рік) та відображаються в індивідуальних графіках навчання здобувачів освіти та програмі навчання.

В процесі вивчення ОК під час проведення занять можуть використовуватись технології дистанційного навчання через мережу «Інтернет» в умовах карантинних обмежень, воєнного стану; навчанні здобувачів освіти під час хвороби; участі у дистанційних олімпіадах, конкурсах; отриманні консультацій тощо (див. Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, URL: [file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96-%D0%9F%D0%A0%D0%9E_%D0%94%D0%9D_2020%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/HP%20840/Downloads/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96-%D0%9F%D0%A0%D0%9E_%D0%94%D0%9D_2020%20(3).pdf)). Навчання осіб із особливими потребами передбачає залучення додаткових технологій дистанційного навчання під час здійснення всіх видів підготовки, включаючи професійно-практичну, з урахуванням особливостей розвитку здобувачів освіти. Під час організації освітнього процесу в Університеті технології дистанційного навчання можуть використовуватись при проведенні навчальних занять, контрольних заходів, а також при забезпеченні самостійної роботи.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як ВОК в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом ВОК. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передуює семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ВОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з ВОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету (інституту). При цьому загальна кількість балів за поточну роботу не може перевищувати 100 балів.

Здобувачі вищої освіти можуть долучатися до оновлення змісту ОК шляхом подання пропозицій викладачу. Електронна адреса викладача для таких пропозицій: gats.georgiy@vnu.edu.ua

V. Підсумковий контроль

Заліки відбуваються в період заліково-екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом. Семестровий залік викладач виставляє за умови виконання здобувачем освіти завдань, передбачених силабусом ОК. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

Порядок проведення заліку.

У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100. У такому випадку залік проводиться у формі тестування (25 питань по 4 бала кожне. Якщо відповідь правильна, то 30 отримує максимум 4 бала, частково правильна – в діапазоні від 3 балів – до 0 балів. Якщо серед варіантів відповідей здобувач вищої освіти обрав хоч одну хибну – отримує 0 балів).

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять

Робота на практичному занятті комплексно оцінюється науково-педагогічним/педагогічним працівником, враховуючи такі критерії: правильність одержаних відповідей; повнота та логічність відповіді; наявність висновків та ілюстративних прикладів. Результат самостійної роботи здобувачів вищої освіти (завдання для самостійного опрацювання) оцінюються під час практичних занять із відповідної теми і є складовою частиною загальної кількості балів за практичне заняття. Оцінювання тем для самостійної роботи, які виносяться на самостійне опрацювання здобувачами освіти і не розглядаються під час аудиторних занять, контролюються під час підсумкового модульного контролю, підсумкового контролю.

Таблиця 4

Критерії оцінювання навчальних досягнень		Правильність отриманих відповідей/бали		Повнота та логічність відповіді/бали		Наявність висновків та ілюстративних прикладів/бали		Презентація (тощо) /бали	
Рівень навчальних досягнень здобувача вищої освіти/загальна кількість балів	Відмінно/ 9-10 балів	глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	3	в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, творчо, вільно, самостійно викладає навчальний матеріал, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє оригінальність підходу до вирішення проблем (створює нові ідеї, пропонує альтернативні шляхи розв'язання задач / вирішення проблем) тощо	3	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні, обґрунтовані, лаконічні висновки, узагальнення	3*/ 1**	презентація оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи та додаткову інформацію. Дотримано вимог академічної доброчесності	1**
	Дуже добре/	розкриває	3	володіє	2	наводить	2*/	презентація	1**

	7-8 балів	основний зміст теоретичних питань та практичних завдань. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності		навчальним матеріалом, наводить логічні аргументи на підтвердження власних думок. Демонструє традиційні підходи до вирішення проблем з елементами новизни тощо		ілюстративні приклади. Робить самостійні, обґрунтовані висновки	1**	<i>оформлена відповідно до вимог, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності.</i>	
	Добре/ 5-6 балів	висвітлює основний зміст теоретичних питань та практичних завдань, але при цьому допускаються неточності. Вільно та коректно послуговується науковою термінологією, дотримується академічної доброчесності	2	відтворює значну частину навчального матеріалу, виявляє достатні знання окремих положень. Аналізує та оцінює матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації	2	наводить ілюстративні приклади. Робить самостійні висновки	1*/ 1**	<i>презентація оформлена відповідно до вимог з незначними неточностями, включає всі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	1**
	Задовільно/ 3-4 бала	частково розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, є неточності. Є неточності під час вживання наукової термінології, дотримується академічної доброчесності	1	частково відтворює навчальний матеріал, виявляє задовільний рівень знань окремих положень. Розуміє матеріал, але при висвітленні окремих питань не вистачає достатньої глибини та аргументації	1	не завжди, але може навести приклади. Робить формальні висновки	1*/ 0,5**	<i>презентація оформлена в довільній формі, структура презентації включає окремі обов'язкові елементи. Дотримано вимог академічної доброчесності</i>	0,5**
	Достатньо/ 2 бала	під час відповіді припускається фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей. Дотримується академічної доброчесності	1	має фрагментарні знання, здатний відтворити меншу частину навчального матеріалу, лише окремі чи елементи складових частин питання. Частково розуміє матеріал, під час його відтворення не вистачає достатньої глибини та аргументації	0,5	не завжди вдається сформулювати висновки. Як правило, вони носять формальний характер	0,25*/ 0,25**	<i>презентація оформлена без дотримання вимог, відсутні декілька обов'язкових елементів</i>	0,25**
	Незадовільно/ 1-0 бала	здобувач вищої освіти не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не дотримується академічної доброчесності	0,25	здобувач освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити	0,25	висновки відсутні, здобувач вищої освіти не в змозі їх сформулювати	0,5*/ 0,25**	<i>презентація відсутня або порушено вимоги академічної доброчесності</i>	0,25**

* бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття не передбачають підготовку презентації з теми (тощо);

** бал виставляється здобувачу освіти у ситуації, коли завдання практичного заняття передбачають підготовку презентації з теми (тощо).

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Таблиця 5

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Рекомендована література: Основна:

- 1.Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 240 с.
- 2.Величко С.П., Царенко О.М. Практикум з технічних засобів навчання. Кіровоград: РВГ ІІ КДПУ ім. В. Винниченка, 2009. 120 с.
- 3.Вихляєв Ю. М. Реабілітаційні технології і технічні засоби для відновлення людей з обмеженими фізичними можливостями (на прикладі сліпих) : навчальний посібник; Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут". Вінниця : Рогальська І. О., 2012. 143 с.
- 4.Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації: навч.посібник. Львів: ЛДУФК, 2013. 184 с.
- 5.Гороль П.К, Гуревич Р.С., Коношевський Л.Л. Технічні засоби навчання: Питання і відповіді. Вінниця, 2016. 138 с.
- 6.Гороль П.К. Методика використання технічних засобів навчання. Київ : Освіта України, 2017. 165 с.
- 7.Гороль П.К., Гуревич Р.С. Сучасні інформаційні засоби навчання: Навч. посібник. Вінниця: ВДПУ, 2007. 535 с
- 8.Гороль П.К., Коношевський Л.Л., Вороліс М.Г. Методика використання технічних засобів навчання в загальноосвітній школі: Навчально-методичний посібник. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2010. 243 с
- 9.Использование тренажеров в оздоровительных целях / А. А. Шелюженко, С.А. Душанин, Е.А. Нирогова, Л.Я. Ивашенко. К.: Здоров'я, 1984. 135 с.
10. Технічні засоби в фізичній реабілітації: Опорний навчально-методичний інтерактивний комплекс / За заг.ред. Т. В. Кухтик. - Краматорськ: ДІТМ МНТУ ім. Ю.Бугая, 2010. 106 с.
11. Ціж Л. М. Актуальні проблеми забезпечення технічними засобами реабілітації осіб з інвалідністю в Україні. Вісник Запорізького національного університету: Збірник наук. статей. - Фізичне виховання та спорт. 2017. №1. С. 183–191.

Допоміжна:

1. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / За ред. Л.І. Фісенко К.: Купріянова, 2005. 400с.
2. Медицинская реабилитация в терапии: руководство для студентов и врачей / Под ред. В.Н. Сокрута, В.Н. Казакова Д.: ОАО УкрНТЭК, 2001. 176 с.
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація. К.: Олімпійська література, – 2005. – 471 с.
4. Попадюха Ю. А. Технічні засоби для відновлення рухових функцій верхніх кінцівок людини / Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Сер. 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи. Вип. 14. 2009. С. 165–168.
5. Современные методы механотерапии в медицинской реабилитации : науч.- метод. пособие / под ред. И. З. Самосюка. Киев : Науч.світ, 2009. 184 с.
6. Ціж Л., Мазепа М. Соціальний захист осіб з інвалідністю як складова безпеки їх життєдіяльності / Проблеми цивільного захисту населення та безпеки життєдіяльності: сучасні реалії України: Матеріали III Всеукр. заочної наук.- практ. конф. (Київ, 21 квітня 2017) К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. С. 150.
7. Ціж Л.М. Місцева кріотерапія як один з ефективних методів лікування дископатії / Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту: Наук.моногр. / За ред. С.С. Єрмакова. Х., 2006. № 5. С. 111 – 113.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Закон України "Про реабілітацію осіб з інвалідністю" [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15>.
2. Забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: <https://www.msp.gov.ua/content/zabezpechennya-tehnichnimi-ta-inshimi-zasobami-reabilitacii-specavtotransportom.html>.
3. [http : // www. nbuv. gov. ua/eb/ep. html](http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html) Електронний фонд наукових публікацій (Київ)
4. . [www. mon. gov. ua](http://www.mon.gov.ua) Міністерство освіти і науки України